

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri ERSOY tarafından yazılı olarak yanıtlanması konusunda gereğini saygılarımla arz ederim. (24.10.2022)

M. Bakan
Av. Murat BAKAN
İzmir Milletvekili

İzmir'in Konak ilçesinde mülkiyeti Vakıflar Müdürlüğü'ne ait olan 120 yıllık Kaptan Mustafa Paşa İş Merkezi için 2016 yılında yap-işlet-devret modeliyle çalışmalara başlanmış, iş makineleriyle yapılan kazı çalışmaları sırasında binanın zemininde tarihi kalıntılara rastlanılmış ve 3'üncü derece arkeolojik sit alanında kalan bölgede inşaat çalışmaları durdurulmuştur.

Sonrasında ise ortaya çıkan tarihi kalıntılarla ilgili İzmir 1 Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu tarafından verilen kararlarla bölgede sondaj yapılmış, kalıntılar incelenmiş ve taşınmaz üzerinde yapılan incelemeler sonucunda, Roma dönemine ait liman, hamam yapısı olduğu düşünülen kalıntıların ortaya çıktığı belirtilmiştir. Söz konusu bölgedeki tarihi kalıntıların tümünün ortaya çıkarılabilmesi için Müze Müdürlüğü'nün uygun göreceği teknik ve yöntemlerle sondaj çalışmalarına parsel bütününde devam edilmesi yönünde karar alınmıştır.

Konuyla ilgili bakanlığınıza vermiş olduğumuz 2018 Aralık'taki soru önerge; "İzmir ili, Konak ilçesi Ahmetağa Mahallesinde bulunan, mülkiyeti Kaplan Mustafa Paşa Vakfına ait işhanı nitelikli taşınmazın yıkılıp yerine iş merkezi, otel, yurt, sağlık tesisi, eğitim fonksiyonları çerçevesinde inşaat yaptırılmak üzere, uzun süreli kiraya verilmesi işi kapsamında, ilgili Koruma Kurulu'nca istenilen Müze Müdürlüğü denetimindeki kapsamlı kazı çalışmaları tamamlanmış; akabinde yine ilgili Koruma Kurulu'nca alanda mevcut zemin suyunun giderilmesine ve önlenmesine ilişkin ilgili uzmanlarca hazırlanacak raporun kurula iletilmesi talep edilmiştir. Geline aşamada Kurul Kararı gereğince, alanında uzman ekip tarafından çalışmalar yürütülmekte olup çalışmaların tamamlanmasını müteakiben hazırlanacak rapor ivedilikle ilgili Koruma Kurulu'na iletilmesi halinde, 2863 sayılı Kanun, ilgili alt mevzuat ve alanın nihai sit statüsü doğrultusunda Koruma Bölge Kurulu'nda değerlendirilecektir" cevabı verilmiştir.

Konuyla ilgili 11/02/2021 tarihli 7/41639 esas numaralı yazılı soru önerge ise 11/11/2021 tarihinde süresi geçtikten sonra verdiğiniz yanıtta, "Bahse konu alanda mevcuttaki iş hanının yıkılarak yerine otel, yurt, sağlık tesisi, eğitim fonksiyonları çerçevesinde kullanılmak üzere yatırım yapılması planlanmaktadır. Şu an için geçerli herhangi bir sözleşme bulunmamaktadır. Mevcut sorunların giderilmesi için tel örgü çekilerek çevre güvenliği sağlanmıştır. Mevcut durumdaki su tahliyesinin sağlanması için çalışma yapılmaktadır. Söz konusu yer ile ilgili yeniden yap-işlet-devret modeli ile ihale süreci başlatılmıştır. Mevcuttaki var olan sorunların giderilmesi için tel örgü çekilerek çevre güvenliği sağlanmıştır. Mevcut durumda su tahliyesinin sağlanması için çalışma yapılmaktadır. İlgili Kurul kararları doğrultusunda işlemlere başlanmış olup öncelikli olarak pompalar ile alandaki su çekilecek, ardından bitki temizliği yapılacaktır. Bahse konu alandaki çalışmalar özenle yürütülmekte olup İzmir 1 Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 20.12.2019 tarihli ve 10215 sayılı kararı ile de alanda

73578

yapılması planlanan mimari proje onaylanmıştır. Koruma Kurulu onayı bulunan mimari projesine göre tarihi kalıntıların konservasyonu sonrası sergilenmesini içeren ve kent merkezi odaklı, ihtiyaçlara yönelik dükkan, mağaza, kafe ve seyir teraslarının yer aldığı alanlar olarak tasarlanmıştır” denilmiştir.

İzmir 1 Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu’nun alandaki kalıntıların Smyrna Antik Kenti Limanı yerleşimi hakkında da yeni tarihsel bilgiler verdiğini, bu nedenle yapının yerinde korunması gerektiği görüşünü vermiştir. Kurulun, tarihi yapının fiziksel, kimyasal ve biyolojik bozulmalara açık olduğunu da vurgulamasına rağmen yıllardır alanla ilgili bir çalışma başlatılmamıştır.

Tarihi kalıntılar, önce suyla dolmuş ardından da yosun toplamıştır. Şimdi ise sazlık ve çöplük olmuştur. Şehir merkezinin göbeğindeki ve İzmir limanı kıyısındaki tarihi Kemeraltı çarşısının içinde yer alan bin 800 yıllık tarihi geçmişe sahip bu alanın sazlıklara ve bataklığa teslim olduğu da görülmektedir. Bu bağlamda;

- 1- İzmir limanı kıyısındaki tarihi Kemeraltı Çarşısı’nın içinde, kentin göbeğindeki bu tarihi alanla ilgili yıllardır hiçbir adım atılmamasının, alanın adeta kaderine terk edilerek atıl bir şekilde bırakılmasının gerekçeleri nedir?
- 2- Konuyla ilgili son önerge geçen yıl bu zamanlarda verdiğiniz yanıtta alandaki su tahliyesinin sağlanması için çalışma yapıldığından, yeniden yap-işlet-devret modeli ile ihale süreci başlatıldığından bahsetmenize ve aradan bir yıl süre geçmesine rağmen hiçbir adım atılmamasının gerekçeleri nelerdir?
- 3- Sular neden tahliye edilmedi?
- 4- Tarihi alanın fiziksel, kimyasal ve biyolojik bozulmalara açık olduğu görüşü de göz önünde bulundurularak; önümüzdeki kış ayları öncesinde, yağışlardan dolayı alanın daha fazla su dolmasının önüne geçmek amacıyla hangi tedbirler alınmıştır?
- 5- İhale sürecinde son durum nedir?
- 6- Söz konusu tarihi alan için ne zaman harekete geçeceksiniz?
- 7- Şehir merkezinin göbeğindeki ve İzmir limanı kıyısındaki tarihi Kemeraltı çarşısının içinde yer alan bin 800 yıllık tarihi geçmişe sahip bu alanın İzmir’e ve İzmirliilere kazandırılması kapsamında neler yapılacaktır? Detayları nedir? Ne zaman hayata geçirilmesi öngörülmektedir?